

Конспект занятия в подготовительной группе.

Знакомство с разновидностями национальной игры «Шагай наадан. Таалсалга. Хумпараа».

Зорилгонууд:

1. **Нургалгын:** шагай наадан тухай мэдэсэ үгэхэ, шагайнуудай табан янзын түхэлэй - хонин түхэлтэйнэ танилсуулха, нааданай дүрим ойлгуулха. Хонин тухай мэдэсэ баяжуулха. Тоо дабтаха.
2. **Хүгжөөлгын:** хүүгэдэй ухаан бодол, түргэн, шуран, хэргэлэн бодохые хүгжөөхэ. Гарай нугархайе хүгжөөхэ.
3. **Хүмүүжүүлгын:** буряад арадайнгаа ёһо заншал, ажабайдал нангинаар сахиха, саашань дамжуулха эрмэлзэл олгохо. Бэе бээдээ эбтэй байхые хүмүүжүүлхэ.

Хэрэгсэлнүүд: шагай наадан, аудизапись, зурагууд

Хэшээлэй ябаса:

1. Эмхидхэлэй үе:

-Сайн байна, үхибүүд! Мүнөө буряад хэлэнэймнай хэшээл эхилхэнь, хэлэнэй гимнастика хэе, минии хойноһоо дабтагты:

Маа – маа – маа – гээд,

Маарана хурьган.

Маа – маа – маа – гээд,

Маанадта эрхэлнэ.

Маара маараһаар

Мал болохо.

Хонинһоо – хурьган, хурьганһаа – түлгэ, түлгэһөө – шүлгэ, зуһаг, шүлгэһөө – хуса, эрье, зуһагһаа – эхэ хонин, хонинһоо – хурьган...

2. Гол хуби:

(включается аудизапись : бээ-ээ! бээ-ээ!).

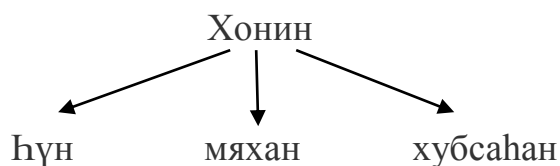
- Үхибүүд, энэмнай юун дуугарааб?

- Тиимэл даа, хонин. (зураг харуулха)

- Хонин тухай юу мэдэнэбибди, дабтая.

- Хонин ямар үнгэтэйб? (сагаан)

- Энэ юун бэ? (ноонон)
 - Хонин юу үгэнэб? (hү, мяха, хубсаһа)
- (Мы получаем такую схему в картинках)

-Харагты, энэ юун бэ? Зүб даа, шагай наадан. Иигээд унахадань, хонин унаба гэжэ ойлгохобди. (шагайнуудые хаяжа, үхибүүдһээ һуранаб: хонин унаа гү?) Булта тоолонобди.

Арина, Саша хоёр гарагты, шагай хаягты. Хэндэ хонин унааб? Хэды хонин унааб? (иигэжэ үхибүүдэй хони таниха болоһыень шалгаһанай удаа “Таалсалга” нааданабди.

<p>Таалсалга. Булта нааданабди. Адли тоотой шагай тараажа үгөөд, шагай бусадтаа харуулангүй, нюусаар адхажа, урдаа баригты гээд, бултанай баряд байһан шагайнууд хамтадаа хэды болохоб гэжэ наадагшад таажа үзэхэ. Тааһан хүн бултан шагайнуудые абажа, диилэхэ. Таагаагүй һаа шэнээр наадаяа эхилхэ.</p>	<p>Угадывание. Играющие берут по одинаковому количеству лодыжек и прячут. Затем берут горсть какого-то количества лодыжек, но так, чтобы остальные не знали, сколько взять и выставляют кулаки с зажатými в них лодыжками. Каждому игроку необходимо угадать сколько лодыжек в зажатых кулаках вместе. Когда все игроки высказали по очереди свои предположения, кулаки разжимают и подсчитывают сумму лодыжек. Угадавшему отдают лодыжки и он побеждает.. Если никто не угадал, игру начинают снова.</p>
--	--

Физминутка.

Хоёр хөөрхэн хурьгадууд.

Хоёр хөөрхэн хурьгадууд

Голой тэндэ гүйлдэбэ.

Тоб- тоб, тоб – тоб.

Үглөө эртэ, голой тэндэ

Хүхюутэйгөөр дэбхэрбэ.

Тоб-тоб, тоб-тоб. (Весело прыгаем)

Дээшээ – тэнгэридэ (встаём на носочки, тянемся вверх)

Доошоо- ногоондо (приседаем, руки опускаем вниз)

Дээшээ – тэнгэридэ

Доошоо- ногоондо

Дараань эрьелдээ (Кружимся)

Горхон руу анаа. (Падаем)

-**Хумпараа** наада наада. (подкидывание трёх лодыжек)

<p>Хумпараа. Гурбан шагай абажа ээлжээгээр хаяха. Хэрбээ гурбан “хонин ” буугаа наань, тэрэ шүүнэ.</p>	<p>Подкидывание трёх лодыжек . По правилам игры нужно, чтобы все три лодыжки упали одинаково. Мы считаем овечек. У кого все три овечка выпали, тот и выигрывает.</p>
---	---

Дүн. Бэрхэнүүд, мүнөөдэр бидэнэр “Таалсалга” “Хумпараа” хоёр наада нурабабди. Мүнөө шагнагты. “Хулай” гэхэдэ байдаг,

“Тадь” гэхэдэ ябадаг,

“Тээгэ” гэхэдэ уярдаг,

“Гургы” гэхэдэ илгардаг. Энэ юун тухайб?

Хонин тухай үшөө иимэ юумэ мэдээбди. Булта шагайгаараа хони харуулагты.

Бэрхэнүүд, булта мэдэжэ абаабди. Баяртай! Гэртээ харуулжа үгөөрэйгты!

Две весёлые овечки

Две весёлые овечки
Разрезвились возле речки.
Прыг-скок, прыг-скок!
Скачут белые овечки
Рано утром возле речки.
Прыг-скок, прыг-скок!
Вверх до неба, вниз до травки.
Вверх до неба, вниз до травки.
А потом кружились
И в речку свалились.

Две весёлые овечки
Разрезвились возле речки.
Прыг-скок, прыг-скок!
Скачут белые овечки
Рано утром возле речки.
Прыг-скок, прыг-скок!

(1. Весело прыгаем)

Вверх до неба, вниз до травки.
Вверх до неба, вниз до травки.
(2. Встаём на носочки, тянемся вверх
3. Приседаем, руки опускаем вниз)

А потом кружились
(4. Кружимся)

И в речку свалились.
(5. Падаем)

Хонин (овца)

«Бухэ»(горбатый), упавшие выпуклой стороной вверх – это овца.